

Durmuş Hocaoğlu

Niçin “Ya Sev, Ya Terket”?

Yeniçağ, “Analiz”, 01 Aralık 2008, Pazartesi., s.07
“Analiz” Sıra No: 718; 2008-1109; Aralık-01

YENİÇAĞ

Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan, iki hafta evvel, DTP’lileri îmâ ederek, bu memlekete sevgileri yoksa terketmelerini ihtar edince, eski komünist yeni liberal – aslında her zaman komünist; zîra bir komünist liberal olamaz - makule başta olmak üzere bu millete ve bu memlekete sadâkat hissi duymayan ne kadar haaşerat varsa tam cepheden taarruza geçtiler; Başbakan ürktü, sözünün arkasında duramadı, geri adım attı, te’villere saptı. Sayın Devlet Bahçeli de kezâ; MHP’nin hiçbir zaman böyle bir sloganı olmadığını söyleyerek bu “ağır vebâl”i üstlenmeyeceğini işâret etti ve tabiiî benim memleketimde siyâsî parti liderleri birer *yeryüzü tanrısı* oldukları için o ne derse sâdık kulları da aynıyla tekrar ederek îmân ikrârında bulunacakları için efendilerinin bu sözlerinin altına imzalarını atmakta gecikmediler.

Ama bu çok büyük bir saygısızlık ve hattâ düpedüz en aşağı seviyede bir küstahlık ve terbiyesizlik; o hâlde kimden ve neden korkuluyor da bu küstah ve terbiyesiz adamların üstüne gidilemiyor? Vâkıa bu makule kurbağa sürüsü gibidir; cüsselerinden daha büyük gürültü çıkarırlar, lâkin yeter cesâmette taş atıldığı takdirde bir göl dolusu kurbağanın sesinin de derakab kesileceği tarihî tecrübe ile sâbittir.

Ne demek oluyor, bu anlı şanlı siyâsîlerin “biz öyle demedik” gevelemeleri?

Bakınız ben diyorum, daha evvel de demiştim; “vicdânî red” hezeyanı vesîlesiyle, hattâ daha fazlasını: **Ya sev, ya defol!**^[1]

Evet; aynen böyle: **Ya sev, ya defol!**

Ya sever ve hürmet ve sadâkate kusur etmezsiniz, ya da defolur gidersiniz.

İşte bu kadar!

Niçin?

İşte burada felsefe yapmak, diğer bir ifâde ile, içi boş ucuz slogandan felsefe seviyesine yükselmek lâzım gelmektedir.

*

**

“Vatandaş” ne demektir?

Suâlimiz bu.

Ekserinnâs, bu suâle cevap olarak nüfus kaydını gösterir: Hangi memleketin nüfusuna kayıtlı olursanız o memleketin vatandaşı olursunuz.

Doğru, ama noksan.

İmdi: İlk defa Atina site devletinde ortaya çıkan vatandaşlık, zamanla kaybolmuş ve bir daha ancak XIX. asırda dirilmiş olup, günümüzde şu üç temel hak ekseninin

birleşmesinden müteşekkil bir terkip olarak kabûl edilmektedir: **Medenî Haklar Ekseni, Sosyal Haklar Ekseni ve Siyasî Haklar Ekseni**^[2].

Medenî Haklar Ekseni, ferdî hürriyet, düşünce, inanç ve ifâde hürriyeti, mülk edinme ve sözleşme yapma hürriyeti ve adâlet hakkı gibi unsurlardan oluşur ve tabîî ki bunlara mülk edinme ve sözleşme yapma hürriyetinin de ilâve edilmesi gerekir.

Sosyal Haklar Ekseni, vatandaşların birer üyesi oldukları toplumun standartları ölçüsünde ekonomik refah ve sosyal güvenlik gibi haklarından oluşur.

Siyasî Haklar Ekseni ise, vatandaşların, ülkelerinin siyasî karar alma sürecine seçmen ve seçilen olarak katılma hakkının, daha açık ifadesiyle ülkesinin yönetiminde ve geleceğinin belirlenmesinde asıl söz hakkının kendisinde olduğunu ifâde eder. Bu itibarla **Siyasî Haklar Ekseni**, bir ülkedeki insanları **tebaa** olmaktan öteye taşıyarak **vatandaş** kılan en temel hak eksenidir denebilir. Bu arada, yeri gelmişken, Siyasî Haklar Ekseni'nin, ülke bütünlüğünü tahrip edecek politik gelişmelere de imkân tanınması bakımından bir paradoks yarattığını da unutmamak gerekmektedir.

İmdi bunlar haklar; ne var ki “hak” demek, bir havuzdan su çekmek demektir ve hâliyle, bu noktada havuzu kimin dolduracağı da önplana çıkarılır.

[1] “Vicdan ve Red veya Ya Sev, Ya Defol!: 1, 2”; *Yeniçağ*., 29-30 Ocak 2006

[2] T. H. Marshall; T. Bottomore., *Yurttaşlık ve Toplumsal Sınıflar.*, Çeviren: Ayhan Kaya., Gündoğan Yayınları., Mayıs 2000, Ankara., s.21 v.dv.

